

Zdaniem prezesa KRIR

Narodowe Cele
Wskaźnikowe na lata
2011-2016

Czytaj na stronie 2

Popowodziowe decyzje:
ratować czy likwidować

Czytaj na stronie 2

Fundusze promocji
produkłów rolno-
-spożywczych

Wypowiedź wiceministra
Artura Ławniczaka

Czytaj na stronie 3

O przyszłości WPR

Czytaj na stronie 5

Partnerzy medialni

Polska Wieś agro
news.com.pl
TELEWIZJA INTERAKTYWNA
www.agronews.com.pl
Krajowa Rada Izb Rolniczych

Powódź 2010

Konieczna rolnicza solidarność

Tegoroczna powódź długo pozostanie w pamięci Polaków. Tysiące osób w całym kraju pomad miesiąc zmagało się z żywiołem. Teraz, kiedy woda opada, zaczyna się szacowanie strat i odbudowa zniszczonych dróg, mostów, budynków czy plantacji. Duże straty ponieśli rolnicy. Zalanego lub podtopionego zostało w 500 gminach ponad 52 tysiące gospodarstw rolnych.

Webrane wody zniszczyły nie tylko domy mieszkalne i gospodarcze, czy uprawy polowe (474 974 ha), ale także pomieszczenia inwentarskie oraz pasze potrzebne do wyżywienia chowanych zwierząt gospodarskich.

Wiele osób żywioł pozbawił dorobku całego życia jak na przykład mieszkań-

ców prawobrzeżnej części Sandomierza, których dobytek został dwukrotnie zalały. Dziś wszyscy poszkodowani przez „wielką wodę” z Mazowsza, Małopolski, Lubelszczyzny czy Podkarpacka powoli wracają na ojcowiznę, aby zacząć wszystko od początku. Trzeba im pomóc.

Dlatego też Krajowa Rada Izb Rolniczych apeluje do wszystkich mieszkańców naszego kraju, którzy nie ucierpieli w wyniku tegorocznej powodzi, a chcą i mogą pomóc poszkodowanym rolnikom o przekazywanie informacji o oferowanej pomocy e-mailem pod adres: sekretariat@krir.pl oraz cieslak@krir.pl.

Zarząd KRIR po zapoznaniu się z propozycją pomocy, będzie pośredniczyć poprzez Biuro KRIR w kontakcie pomiędzy darczyńcami a wojewódzkimi izbami, które wskażą adresata, do którego najpilniej powinna zostać skierowana pomoc.

Samorząd rolniczy prowadzi też zbiórkę publiczną pieniędzy na rzecz powodzian. Dobrowolne wpłaty należy kierować na numer konta: 52 1930 1419 2300 0336 0080 0006.

Opracował: WOP

XIV Posiedzenie KRIR

W siedzibie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Warszawie 21 czerwca odbyło się XIV Posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych III kadencji. W trakcie obrad prezesi i delegaci z wojewódzkich izb rolniczych jednogłośnie wyrazili poparcie dla dotychczasowych działań zarządu KRIR oraz zatwierdzili sprawozdanie finansowe z działalności Krajowej Rady Izb Rolniczych w 2009 roku.

Dyskutowano między innymi na temat nowelizacji ustawy o izbach rolniczych dającej większe kompetencje samorządom rolniczym, gospodarowania nieruchomości rolnymi Skarbu Państwa oraz form pomocy rolnikom poszkodowanym w wyniku tegorocznej powodzi. Wrócono również pamiątkowe statuetki KRIR. Tym razem trafiły one do rąk Stanisława Budzenia, rolnika ze wsi Boczki w powiecie łowickim – zwycięzcy konkursu „Chłop Roku 2010” oraz Bronisława Węglewskiego, wójta gminy Buczek oraz delegata do KRIR z województwa łódzkiego – laureata konkursu „Wójt roku 2009”.

Zgodnie już z kilkuletnią tradycją, w Posiedzeniu KRIR uczestniczyli także przedstawiciele resortu rolnictwa na czele z ministrem Markiem Sawickim, ANR, ARR, ARiMR oraz Senackiej Komisji Rolnictwa.

WOP

Popowodziowe decyzje: ratować czy likwidować?

Odpowiada
dr SYLWESTER LIPSKI
– dyrektor PRP Polska
Sp. z o.o.

Majowa powódź zatopiła setki tysięcy hektarów pól uprawnych. Jeszcze większy areał upraw został podtopiony. Część pól nadal znajduje się pod wodą, z części woda już spływa, lecz dla rolników problem dopiero się zaczyna – będą zmuszeni podjąć decyzję dotyczącą ratowania bądź likwidacji uprawy, w której zainwestowali duże nakłady – pole zostało przygotowane, rośliny posiane, zastosowano nawozy i pestycydy. Poniesione przez producentów koszty powinny się co najmniej zwrócić. Czy będzie to możliwe?

Większość roślin na podtopionych polach zżółkła – w zalanej wodą glebie występuje bardzo drastyczny niedobór tlenu, który jest niezbędny nie tylko roślinom, ale także i mikroorganizmom glebowym, które biorą aktywny udział w udostępnianiu i pobieraniu składników pokarmowych. Bez ich pomocy, roślina nie jest w stanie sama się wyżywić. Przy długim utrzymywaniu się wody na powierzchni pola (powyżej 48 godzin) gleba „umiera”. Zaczynają w niej zachodzić procesy beztlenowe, procesy glejowacenia. Wydzielany jest siarkowodór, metan i dwutlenek węgla. Potrzeba sporo czasu, żeby odzyskała swoją aktywność i wróciła do pierwotnego stanu. W przypadku

pól uprawnych, które były zalane całkowicie i poziom wody utrzymywał się dłużej niż dwie doby, decyzja jest prosta – należy zlikwidować plantację, bo uzyskanie satysfakcyjnych plonów nie będzie możliwe. Natomiast, na polach, gdzie woda utrzymywała się przez krótki okres, jest duża szansa na uratowanie zasiewów.

Woda, oprócz tego, że ogranicza zawartość tlenu w przestworach międzyagregatowych w glebie powoduje również inne szkody. Na glebach, z których woda schodzi, obserwujemy dosyć znaczny spadek pH, wzrost zakwaszenia gleby. Powodem tego są dwa procesy. Pierwszy to wypłukanie przez wodę jonów wapnia i magnezu, które kształtuują odczyn zasadowy gleby.

Drugi proces to zjawiska fermentacji beztlenowej. W warunkach niedoboru tlenu, gdy gleba jest wypełniona w dużym stopniu przez wodę, dochodzi do procesów rozkładu substancji organicz-

nej przez mikroorganizmy, które korzystają z tlenu zawartego w związkach organicznych. Przy okazji powstają duże ilości jonów wodoru, który powoduje okresowe, silne zakwaszenie gleby. Rośliny żółkną, co oznacza niedobór składników pokarmowych. Korzenie

roślin zalanych wodą nie są w stanie pobrać tych składników z gleby, więc jedyny sposób na dostarczenie roślinom pożywienia – azotu, magnezu i mikroelementów, które biorą udział w procesach fotosyntezy, to dostarczenie ich przez liście. Liść nie jest organem, który natura stworzyła do tego celu, ale w takich ekstremalnych sytuacjach należy wykorzystać tę drogę.

Standardowym zabiegiem, który rolnicy wykonują w takich warunkach, jest nawożenie dolistne azotem. Jednak w ostatnich latach na rynku pojawiły się produkty, które służą do ratowania roślin w sytuacjach stresowych. Pomagają roślinom przejść przez tzw. okresy krytyczne w rozwoju. Krytyczne, czyli krzewienie, strzelanie w zdźbło, kwitnienie, zawiązywanie bulw itp. Podtopienie to bardzo poważny stres dla rośliny, podczas którego zostaje zahamowana fotosyntezą na skutek braku podstawowych składników pokarmowych, normalnie pobieranych z gleby. Nie mogąc ich pobrać, roślina redukuje produkcję chlorofilu i ogranicza jego aktywność. Dlatego należy bezzwłocznie podać roślinie niezbędne jej mineralne składniki pokarmowe, np. w postaci preparatu z grupy fizjostymulantów.

Oczywiście należy pamiętać także o wykonaniu odpowiednich zabiegów uprawowych, które będą miały na celu zniszczenie tworzącej się na powierzchni gleby skorupy, wskutek osiadania i wysychania drobnych elementów ilastych gleby, które, do tej pory, unosiły się w wodzie. Skorupa ta odcina glebę od powietrza atmosferycznego i stanowi barierę mechaniczną dla kiełkujących roślin. Można ją rozkruszyć przy pomocy lekkich bron, bron typu „chwastownik” lub lekkich wałów strunowych. W przypadku upraw w szerokich międzyrzędziach (np. kukurydza, buraki), należy to zrobić pielinkami pracującymi rzędowo.

Problemem będą także choroby grzybowe, atakujące ze zdwojoną siłą (wskutek dużej wilgotności i wysokiej temperatury powietrza) zabiedzone rośliny uprawne. Należy bardziej uważnie monitorować stan zdrowotny roślin i odpowiednio wcześnie interweniować.

Zdaniem prezesa KRIR

Narodowe Cele Wskaźnikowe na lata 2011–2016

W związku z obserwowanym w ostatnich latach wzrostem wykorzystania w transporcie biopaliw ciekłych i paliw ciekłych z dodatkiem biokomponentów, należałoby w sposób bardziej efektywny wykorzystać niniejsze tendencje poprzez zwiększenie dynamiki wzrostu Narodowych Celów Wskaźnikowych.

Przedstawione bowiem w projekcie rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie Narodowych Celów Wskaźnikowych na lata 2011–2016 wielkości NCW w poszczególnych latach, charakteryzuje podobne – jak miało to miejsce w poprzedniej regulacji – tempo wzrostu. Wprowadzony przepisami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2006 r. Nr 169, poz. 1199 z późn. zm.) obowiązek realizacji NCW przez podmioty działające w branży paliwowej, wywarł pozytywny skutek w zakresie rozwoju zaplecza surowcowego produkcji biopaliw i ich wykorzystania. Dlatego też wskazując na przytoczone w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia, za danymi Agencji Rynku Rolnego, deklarowane przez wytwórców moce przerobowe, zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych zwrócił się do Ministerstwa Gospodarki o rozważenie możliwości zwiększenia wartości NCW na lata 2011–2016 zgodnie z wynikami analiz w zakresie możliwości produkcyjnych w Polsce biopaliw ciekłych i biokomponentów.

Rozwiążanie takie pozwoli na zachowanie faktycznej, a nie zakładanej dynamiki rozwoju tego sektora, co wpisuje się nie tylko w strategiczne założenia krajowe i wspólnotowe dotyczące pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, lecz stanowi także realną szansę dla polskich producentów rolnych w zakresie zwiększenia dywersyfikacji źródeł dochodów rolniczych poprzez branżę paliwową. Utrzymujące się już od długiego czasu niskie ceny skupu surowców rolnych, zwłaszcza wobec kryzysu ekonomicznego pozostają czynnikiem nieregulowanym poprzez odgórne instrumenty rynkowe, dlatego każde działania udrażniające popyt są niezwykle oczekiwane. Sugerowane przez samorząd rolniczy rozwiązanie w sposób naturalny wpisuje się w takie inicjatywy.

KOLEKTORY SŁONECZNE

KOTŁOWNIE, KOMPLETNE SYSTEMY GRZEWCZE

SPRZEDAŻ, MONTAŻ, DORADZTWO

POMAGAMY UZYSKAĆ DOFINANSOWANIE

www.kolektory.lodz.pl

TEL. 601 31 00 14

Czasopismo
Krajowej Rady Izb Rolniczych
Ukazuje się raz w miesiącu.

Polska Wieś

Wydawane i redagowane na zlecenie
Krajowej Rady Izb Rolniczych przez zespół „Poradnika
Rolniczego”.

Kolportaż – czasopismo dostępne razem
z tygodniem „Poradnik Rolniczy”

Krajowa Rada Izb Rolniczych
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
Tel.: (022) 623 21 65, fax (022) 623 11 55; www.krir.pl

Red. Nacz. Wojciech Petera, tel.: 0606 396 747
e-mail: wojciech.petera@wp.pl
polskawies@poradnik.net.pl

Panu
Henrykowi Smolarzowi

wyraże głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Ojca

Składa
Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych

Rodzinie i Bliskim

wyraże głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Krzysztofa Wilczyńskiego

członka Rady Powiatowej
Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
w Piotrkowie Trybunalskim

składa

Zarząd IRWŁ i członkowie Rady Powiatowej
Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
w Piotrkowie Trybunalskim

Wypowiedź wiceministra rolnictwa

Fundusze promocji produktów rolno-spożywczych

Główne celem utworzenia funduszy promocji jest wspieranie marketingu, wzrostu spożycia i promocji produktów rolno-spożywczych. W ramach realizacji tego celu, ustanowiona z 2009 roku o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych wyznacza zakres działań, które mogą być finansowane ze środków zgromadzonych w ramach tych funduszy. Są to działania mające na celu informowanie o jakości i cechach, w tym zaletach produktów.

Ponadto działania obejmują promocje spożycia poszczególnych produktów, wspieranie udziału w wystawach i targach, prowadzenie badań rynkowych i prac rozwojowych dotyczących poszczególnych produktów i wspieranie badań naukowych, a także prac rozwojowych mających na celu poprawę jakości produktów oraz prowadzących do wzrostu ich spożycia, wspieranie szkoleń producentów i przetwórców.

Na podstawie ustawy stworzono następujące fundusze promocji: mleka, mięsa wieprzowego, wołowego, końskiego, owczego, ziarna zbóż i przetworów zbożowych, owoców i warzyw, mięsa drobiowego oraz ryb.

Zgodnie z ustawą, dla każdego funduszu promocji utworzono komisję zarządzającą, w której skład weszły przedstawiciele poszczególnych branż, reprezentujący zarówno producentów, jak i przetwórców produktów rolno-spożywczych, która decyduje, na jakie działania wydatkowane są środki, gromadzone na rachunku danego funduszu. Rola administracji w tym zakresie ogranicza się wyłącznie do zapewnienia administracyjnej obsługi wypłat środków.

O wsparcie finansowe mogą ubiegać się ogólnokrajowe organizacje skupiące producentów rolnych lub przetwórców produktów rolno-spożywczych, prowadzących działalność w zakresie produkcji bądź

obrotu towarami określonymi w ustawie. Wsparcie finansowe jest udzielane w formie refundacji poniesionych kosztów kwalifikowanych.

Środki zgromadzone na funduszach promocji mogą być wykorzystane jako wkład własny organizacji w ramach mechanizmu Wspólnej Polityki Rolnej „Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych”.

Od momentu wejścia w życie ustawy, tj. od 1 lipca 2009 roku do końca maja 2010 roku na rachunku funduszy promocji wpłynęło około 24 000 000 zł.

**Artur Ławniczak
podsekretarz stanu
Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**

MEN pomaga uczniom poszkodowanym przez powódź

W ubiegłym miesiącu Polska została dotknięta przez powódź. Żywoł spowodował ogromne straty materialne w mieście prywatnym i komunalnym. Premier Waldemar Pawlak podczas posiedzenia Klubu Parlamentarnego PSL zasygnalizował potrzebę podjęcia międzyresortowych działań wspierających poszkodowanych. Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło kilka inicjatyw, które przedstawiam Czytelnikom poniżej.

czona na dofinansowanie zakupu podręczników to 103 350 000 zł.

Wyjazdy edukacyjne i wakacyjne

Dla uczniów dotkniętych skutkami powodzi MEN przygotowało także ofertę wyjazdów wakacyjnych i edukacyjnych. Dzięki temu uczniowie szkół podstawowych oraz młodzież z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych mogą uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych poza szkołą. Konieczność zorganizowania takich wyjazdów wynika z braku odpowiednich warunków mieszkaniowych lub z powodu zniszczeń, jakich żywoł dokonał w budynkach szkolnych.

Ministerstwo dysponuje ofertami wyjazdów dla 6 000 uczniów. W czerwcu skorzysta z nich ok. 1 600 osób. Wszyscy uczestnicy biorą udział w wyjazdach bezpłatnie. Środki przeznaczone przez MEN na tę formę pomocy to 5 mln złotych.

Każdy wyjazd objęty jest nadzorem pedagogicznym, zaś miejsca pobytu kontrolowane przez służby sanitarnie i straż pożarną. Uczniowie wysyłani są wyłącznie do miejsc, które spełniają wszelkie wymogi bezpieczeństwa i higieny.

Remonty szkół

Trzeba pamiętać, że pomoc potrzebna jest także samorządom. W zakresie kompetencji Ministerstwa Edukacji Narodowej leży pomoc w likwidacji szkód w obiektach szkolnych. Na ten cel przeznaczono środki z 0,6% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej. Dofinansowaniem objęte zostaną remonty szkół – zarówno placówek publicznych, jak i niepublicznych. W zależności od zgłoszonego zapotrzebowania na likwidację szkód spowodowanych przez żywioł kwota pomocy wyniesie 70–100 mln złotych.

Działania podjęte przez MEN mają na celu wsparcie dzieci i młodzieży, którym skutki powodzi nie pozwalają na naukę w takich samych warunkach, jakich rówieśnicy z regionów niedotkniętych tym tragicznym wydarzeniem. Chcemy też wspomóc doprowadzenie uszkodzonych przez wodę obiektów szkolnych do stanu pierwotnego. Środki finansowe, jakie naszym staraniem zostały na to zarezerwowane, pozwalają na stwierdzenie, że jest to pomoc realna i skierowana do tych, którzy naprawdę jej potrzebują.

Wyprawka szkolna

Warto zaznaczyć, że skorzystanie z tej formy wsparcia nie zamknie możliwości ubiegania się o dofinansowanie zakupu podręczników zgodnie z zasadami programu „Wyprawka szkolna”. Ministerstwo Edukacji Narodowej na początku czerwca wystąpiło o uruchomienie pierwszej transzy środków na ten cel w wysokości 85 343 510 zł. Łączna kwota przeznacza-

Konkurs fotograficzny „Moja Wieś”

Już można nadsyłać do Sekretariatu Centralnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich prace fotograficzne, które wezmą udział w konkursie „Moja Wieś”. Jego celem jest pokazanie najpiękniejszych zakątków obszarów wiejskich w Polsce.

Konkurs przeznaczony jest zarówno dla profesjonalistów, jak i amatorów. Będą oni rywalizować w trzech kategoriach:

I kategoria – Mieszkańcy wsi,
II kategoria – Pejzaż wiejski,
III kategoria – Wiejska tradycja.

Jeden uczestnik może nadsyłać maksimum trzy zdjęcia w jednej kategorii. Prace należy nadsyłać do Sekretariatu KSOW w formie elektronicznej, która umożliwia ich wydrukowanie w formach minimum A0 przy rozdzielcości 150-200 dpi. Prosimy o dołączenie do nich oświadczenie, że

autorzy udzielają licencji Skarbowi Państwa i Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wykorzystanie zdjęć.

Zdjęcia prosimy przesyłać na płytach CD na adres:
Sekretariat Centralny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30

00-930 Warszawa
z dopiskiem „KONKURS FOTOGRAFICZNY – Moja Wieś”. Nagrodami i wyróżnieniami w konkursie będzie sprzęt fotograficzny.
Więcej informacji na www.ksow.pl

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

www.ksow.pl

**Wicepremier Edukacji
Zbigniew Włodkowski
Ministerstwo Edukacji Narodowej**

W opinii KRIR

Modernizacja gospodarstw rolnych

Samorząd rolniczy z zadowoleniem przyjął przedstawioną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi propozycję zmiany regulacji dla działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” PROW 2007–2013 w zakresie wprowadzenia możliwości przyznawania pomocy finansowej rolnikom wspólnie ubiegającym się o wsparcie zakupu urządzeń i maszyn rolniczych. Taki rodzaj wydatkowania pomocy wychodzi naprzeciw mniejszym gospodarstwom rolnym posiadającym ograniczone możliwości unowocześnienia parku maszynowego.

Podobną, pozytywną reakcję zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych budzi wdrożenie w ramach omawianego działania operacji związanych z priorytetami, o których mowa w art. 16a rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005, tj. uruchomienia wyprofilowanej formy pomocy w sektorze mleczarskim polegającej na pomocy

rozwoju gospodarstw mlecznych bądź wsparcia finansowego dywersyfikacji działalności rolników, którzy zdecydują się na zaprzestanie chowu krów mlecznych. Jednakże, biorąc pod uwagę fakt, że najliczniejszą grupą producentów mleka w Polsce są rolnicy posiadający kwotę produkcyjną do 20 000 kg, Zarząd KRIR wyraża przekonanie, iż efektywność restrukturyzacji całego sektora uzależniona będzie od sprawnej dywersyfikacji działalności tej właśnie grupy najmniejszych producentów mleka. Dlatego też samorząd rolniczy wniosł o umożliwienie skorzystania ze wsparcia w ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych” PROW 2007–2013 przeznaczonego na zmianę profilu produkcji gospodarstw mlecznych rolnikom posiadającym kwotę do 20 000 kg. W przypadku natomiast chęci uzyskania pomocy finansowej z przeznaczeniem na rozwój produkcji rozporządzenia wspólnego aplikowania o wsparcie przez niewielkich producentów rolnych.

rozwijanie w postaci umożliwienia ubiegania się o takie wsparcie producentom mleka posiadającym kwotę powyżej 20 000 kg.

Ponadto, w opinii Krajowej Rady Izb Rolniczych wyrażonej poprzez oficjalny wniosek podjęty w trakcie XIII Posiedzenia KRIR III kadencji, jakie odbyło się 6 maja br. w Elguziewie, należy odejść od progu 4 ESU jako kryterium decydującym o możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych” PROW 2007–2013. Rozwiązywanie takie umożliwi skorzystanie z pomocy przez małe gospodarstwa, w szczególności w województwach, gdzie dominuje taka forma działalności rolniczej (świętakrzyskie, małopolskie, podkarpackie), co wpisuje się w popierane przez samorząd rolniczy wprowadzenie w omawianej nowelizacji na rozwój produkcji rozporządzenia wspólnego aplikowania o wsparcie przez niewielkich producentów rolnych.

W Kijowie

Władysław Piasecki, wiceprezes Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz Andrzej Górczyński, członek zarządu KRIR, uczestniczyli w odbywającym się w dniach 14–16 czerwca w Kijowie 38 posiedzeniu przedstawicieli izb rolniczych państw Grupy Wyszehradzkiej.

Omówiono też aktualną sytuację na rynkach rolnych UE i Ukrainy. Ponadto w związku z tegoroczną powodzą przedstawiciele KRIR wnioskowali o utworzenie na poziomie UE specjalnego funduszu rezerwowego na wypadek wystąpienia klęsk żywiołowych.

WOP

Z prac Sejmowej Komisji Rolnictwa

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi 16 czerwca przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatryła rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych.

Uzasadnienie projektu przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Artur Ławniczak.

Celem projektu jest dokonanie stosownych zmian w przepisach ww. ustawy, tak aby w przepisach krajobrazowych nie miała miejsca niezgodność z prawem Unii Europejskiej. Ponadto w projekcie proponuje się zmiany doprecyzowujące obecnie obo-

wiązające przepisy, mające na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych w stosowaniu prawa.

Komisja przyjęła poprawki polegające m.in. na uzupełnieniu przepisów dotyczących przyznawania limitów środków finansowych w ramach dopłaty krajowej do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych oraz zmierzające do zawieszenia na lata kwotowe 2010/2011 i 2011/2012 obowiązku pobierania przez podmioty skupujące od producentów mleka przekraczające posiadane kwoty, zaliczek na poczet opłaty z tytułu przekroczenia kwot indywidualnych.

WBelwedere z udziałem Bronisława Komorowskiego – Marszałka Sejmu wykonującego obowiązki Prezydenta RP, 25 maja odbyło się uroczyste podsumowanie ogólnopolskiego konkursu AgroLiga 2009. Marszałek Komorowski wszystkim finalistom AgroLigi 2009 wręczył imienne listy gratulacyjne.

Mistrzami Krajowymi AgroLigi 2009 zostali:

- w kategorii Rolnicy – Anna i Marian Nowakowie, prowadzący w Grabowie w woj. zachodniopomorskim 150-hektarowe gospodarstwo ekologiczne o mlecznym kierunku produkcji i przetwarzający swoje mleko we własnej mleczarni m.in. na twarogi, kefir naturalny i masło.
- w kategorii Firmy – WIPASZ z Wadągą w woj. warmińsko-mazurskim, największy polski producent pasz.

Zwycięzcom konkursu okazały puchary Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marka Sawickiego wraz z okolicznościowymi dyplomami wręczyli: Kazimierz Płocki, sekretarz stanu w MRiRW oraz Marian Zalewski, podsekretarz stanu w MRiRW.

Mistrzowie Agroligi

Przyznano także tytuły Wice mistrzów Krajowych i Laureatów Krajowych AgroLigi 2009, którym puchary i dyplomy wręczyli: w kategorii Rolnicy – Tomasz Kołodziej, prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w kategorii Firmy – Lucjan Zwoliak, zastępca prezesa Agencji Rynku Rolnego.

Integralną częścią uroczystości było także tradycyjne spotkanie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, podczas którego min. Marian Zalewski przekazał imienne listy gratulacyjne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marka Sawickiego wszystkim laureatom konkursu AgroLiga 2009.

WOP

Pieniądze na inwestycje

Na wniosek Artura Ławniczaka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Komisja Europejska dopuściła możliwość wykorzystania przez grupy producentów rolnych w Polsce również na działalność inwestycyjną zryczałtowanego wsparcia uzyskiwanego w ramach działania 142 „Grupy producentów rolnych”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Zryczałtowana pomoc udzielana grupom producentów rolnych w formie rocznych rat przez okres pierwszych 5 lat działalności grupy, może być teraz przeznaczona także na inwestycje, o ile grupa realizuje cele wynikające z przepisów Rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 roku w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny.

Pszczelarze powodzianom

Lubelskie Towarzystwo Pszczelnicze włączyło się do akcji pomocy powodzianom, w pierwszej kolejności udzielono pomocy materialnej wszystkim poszkodowanym powodzianom.

– Przekazaliśmy mieszkańców gminy Wilków niezbędne artykuły do życia codziennego – mówi Zbigniew Pęcak – inicjator akcji pomocy powodzianom. – Teraz postaramy się pomóc naszym kolegom – pszczelarzom. Powódź zniszczyła pasieki, zabiła ukochane pszczoły zabierając niejednokrotnie dorobek całego życia.

– Koleżanki i koledzy pszczelarze w związku z tą klęską prosimy o informację ze swego terenu o pszczelarzach, którzy w sposób szczególny ucierpieli ze względu na żywioł, w razie wystąpienia takich przypadków prosimy o zgłoszenie dokumentacji (protokoły, wnioski, zaświadczenia, dokumentacja fotograficzna).

Prosimy także pszczelarzy, którzy są w stanie pomóc naszym poszkodo-

Zinicjatywy zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych w dniach 19–21 maja w Gdyni odbyło się spotkanie dyrektorów i głównych księgowych wojewódzkich izb rolniczych.

Narada, której w tym roku gospodarzem była Pomorska Izba Rolnicza, poświęcona była przede wszystkim omówieniu bieżących problemów oraz wypracowaniu jak najlepszych zasad współpracy pomiędzy izbami.

W trakcie obrad dyskutowano miedzy innymi na temat zmiany usta-

WOP

WOP

Zbigniew Pęcak
Tel. 501 266 623
LTP

Dariusz Malanowski
– główny koordynator akcji
e-mail:malanowski@pszczelipark.pl, e-mail:info@ltp.net.pl
Tel. 880 750 327

Wieści z Brukseli

O przyszłości WPR

Tegoroczny maj, a potem czerwiec, na długo pozostaną w naszej pamięci. Nasz kraj, podobnie jak całą Europę Środkową, nawiedziła powódź na niespotykaną w ostatnich dekadach skalę. Ogrom strat i zniszczeń przekracza możliwości ludzkiej wyobraźni. Tragedią są ofiary śmiertelne wśród ludzi, zalane domy, pola, maszyny, utopione zwierzęta, całe gospodarstwa. W takich sytuacjach liczy się każde wsparcie.

Dzięki wspólnym działaniom polskich europosłów, podczas czerwcowej sesji w Strasburgu, uchwalona została rezolucja dotycząca powodzi w Europie Środkowej, a w szczególności w Polsce, w Republice Czeskiej, na Słowacji i na Węgrzech, która wezwala Komisję do wypłaty finansowej pomocy dla krajów ogarniętych żywiołem. KE uruchomiła również specjalne środki, pochodzące z tzw. Funduszu Solidarności przeznaczone na pomoc poszkodowanym. Docelowo do Polski ma trafić 400 mln zł bezzwrotnych funduszy. Kraje europejskie odpowiedziały także na polską aktywację Europejskiego Mechanizmu Obrony Cywilnej, dzięki czemu do naszego kraju docierała pomoc w postaci ludzi i sprzętu.

Program pomocowy dla rolników i ich rodzin obowiązuje od 15 czerwca. Przewiduje on m.in. udzielanie kredytów preferencyjnych na odbudowanie gospodarstw, upraw i hodowli, od czasu terminu płatności składek ubezpieczeniowych oraz rozkładanie ich na raty lub nawet całkowite umorzenie. Nadrzędnym celem powinno jednak być to, by w przyszłości zostały podjęte kroki, które zapobiegają podobnym tragediom. Konieczne są działania wspierające odbudowę zniszczonych wałów, powstawanie nowych oraz budowę zbiorników retencyjnych. Należy mą-

symalnie wykorzystywać możliwości i fundusze, które dają instytucje europejskie.

W Parlamencie Europejskim praca przebiegała pełną parą. Od kilku tygodni w Komisji Rolnictwa toczyła się zacięta dyskusja na temat raportu angielskiego posła **Georga Lyona** z Grupy Porozumienia Liberałów i Demokratów na Rzecz Europy o przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 r. Do projektu sprawozdania skierowano ponad 800 poprawek, aby po burzliwych posiedzeniach skonsolidować je w kilkudziesiąt (ok. 50) poprawek kompromisowych. Wśród nich znalazło się oczywiście wiele poprawek zgłoszonych przez nas, czyli posłów z Polski. Za istotniejsze kwestie poruszone w raporcie można uznać aspekt bezpieczeństwa żywnościowego Europy, co w obliczu kryzysu gospodarczego, coraz większych restrykcji ekologicznych oraz starzejącego się społeczeństwa nie jest łatwym zadaniem. Główny problem poruszany w dokumencie dotyczył jednak wyrównania wysokości dopłat bezpośrednich; nie mogliśmy zgodzić się na to, aby polski rolnik był poszkodowany w stosunku do rolników zachodnioeuropejskich. Nie zgodziliśmy się na nieprawdziwe argumenty o odmiennych kosztach prowadzenia gospodarstwa – ceny maszyn rolniczych czy paliwa są przecież porównywane, za to dochody w „starych” i

„nowych” krajach pozostają na różnych poziomach. Nie chcemy dłużej być traktowani niesprawiedliwie.

Raport ten został przegłosowany w Komisji 15 czerwca i zostanie przedłożony pod głosowanie na lipcowym posiedzeniu plenarnym PE. Cieszy fakt, że wiele przyjętych poprawek idzie w dobrym kierunku, tzn. jest bliskie polskiemu spojrzeniu na reformę europejskiego rolnictwa. Przyjęcie tego raportu oznacza rozpoczęcie instytucjonalnej debaty na temat przyszłości WPR. Jest to również ważne przesłanie polityczne dla Komisji Europejskiej, która musi je uwzględnić w zapowiadanym na jesień stanowisku w tej sprawie.

Na czerwcowej sesji plenarnej w Strasburgu został przegłosowany raport **Renate Sommer** dotyczący przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. Zatwierdzono tym samym, iż czytelne dane o obecności w produkcie wartości odżywczych, protein, tłuszczy nienasyconych czy błonnika muszą być umieszczone na przedniej stronie opakowania. Dobra wiadomość dla producentów żywności to odrzucenie propozycji znakowania zawartości tłuszczy, soli i cukrów kolorami; oznaczenia te mogłyby być nieczytelne dla konsumenta, a przez to niekorzystnie wpływać na popyt. Raport ten to również element europejskiej walki z takimi chorobami cywilizacyjnymi, jak otyłość czy cukrzycą, które są wręcz epidemiami na własne życzenie. Wynik głosowania jest zatem poniekąd pozytywny dla obu stron – i wilk syty, i owca cała!

Na koniec pragnę życzyć wszystkim, a rolnikom w szczególności, by pogoda była łaskawsza, by przynajmniej to, co zostało na polach, dojrzało i mogło być spokojnie zebrane.

Jarosław Kalinowski
poseł do PE

Parlament Europejski informuje

Ułatwić życie rolnikom

Parlament przyjął rezolucję w sprawie uproszczenia Wspólnej Polityki Rolnej. Posłowie domagają się ograniczenia biurokracji przy ubieganiu się o dopłaty, uproszczenia zasad elektronicznej identyfikacji zwierząt oraz lepszego informowania rolników poprzez ustanowienie informacji telefonicznej lub za pośrednictwem internetu.

Rezolucja przygotowana przez **Richarda Ashwortha** (ECR, UK) jest częścią szerszej debaty poświęconej rozważaniom nad uproszczeniem WPR w obliczu zbliżających się prac nad kolejną wieleczną perspektywą finansową UE (2014–2020).

Zmniejszyć biurokrację przy ubieganiu się o dopłaty

Rolnicy powinni mieć dostęp do praktycznych systemów, które umożliwiają im łatwe i pozbawione zbędnej biurokracji składanie wniosków o dopłaty bezpośrednie. W celu uproszczenia przepisów regulujących jednolity system dopłat, powinno się znieść obowiązek dostarczania corocznie tych samych szczegółowych informacji. Posłowie podkreślają, że istnieje zapotrzebowanie na prostszą, bardziej przejrzystą i sprawiedliwą Wspólną Politykę Rolną.

Kary – proporcjonalne i wymierzane według przejrzystych kryteriów

System kar dla rolników za błędowe wnioski o dokonanie płatności powinien być proporcjonalny do skali naruszenia. Nie należy nakładać kar w wypadku nieistotnych pomyłek, a w szczególności w wypadku błędów, za które rolnik nie ponosi winy. Należy ustanowić wymogi dotyczące współzależności, które powinny uwzględniać wielkość gospodarstwa rolnego oraz być

łatwo zrozumiałe dla rolników i organów kontroli.

Parlament wierzy, że fundamentalny cel kontroli polega na zachęceniu rolników do lepszego przestrzegania prawa i że można ograniczyć coroczne kontrole zasady współzależności w przypadku, gdy doszło do zaledwie kilku naruszeń w minionych latach. Zamiast nadmiernej ilości kontroli, należy udzielać pomocy i doradztwa za pośrednictwem skutecznych narzędzi informacyjnych i doradczych, takich jak specjalna linia telefoniczna lub korzystanie z Internetu.

Elektroniczna identyfikacją owiec i kóz wystarczająca

Parlament zachęca Komisję, aby przeanalizowała system identyfikacji zwierząt stosowany w poszczególnych państwach członkowskich oraz rozpoczęła prace w celu ujednolicenia systemu identyfikacji zwierząt, zapewniając zniesienie niepotrzebnych uregulowań prawnych. Parlament wzywa do daleko idącej harmonizacji aktualnych, bardzo zróżnicowanych uregulowań dotyczących identyfikacji zwierząt.

Posłowie wzywają także do umorzenia kar z trzyletniego okresu obowiązywania systemu współzależności związanych z elektroniczną identyfikacją owiec i kóz, z uwagi na to, że jest to nowa i skomplikowana technologia, a rolnicy będą potrzebowali czasu na jej wypróbowanie.

Źródło: Parlament Europejski

PROW działa coraz sprawniej

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej oraz wsparcia krajowego, z każdym rokiem wypłaca coraz większe sumy na wspieranie polskiego rolnictwa, gospodarki żywnościowej i rozwój obszarów wiejskich. Tylko w 2009 roku za pośrednictwem Agencji trafiło do polskich rolników, rybaków i właścicieli firm przetwórstwa żywności ponad 18,6 mld zł. Było to najwięcej w 16-letniej historii ARiMR, a w tym roku wypłaty będą jeszcze większe. W szybkim tempie bowiem rośnie wykorzystanie środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013. Agencja w pierwszym roku wdrażania tego Programu wypłaciła inwestorom 130 milionów złotych, w drugim 4,7 miliarda zł, a w trzecim już ponad 6,5 miliarda zł. Szacuje się, że w 2010 roku wypłaty osiągną poziom ok. 12 miliardów zł.

Pieniądze z PROW 2007–2013 przeznaczone są na zwiększenie wydajności produkcji rolnej, poprawę jakości żywności, podnoszenie poziomu życia ludności wiejskiej i jej aktywizację gospodarczą. Ale nie tylko, bo jednym z priorytetów tego Programu jest wspieranie działalności rolniczej prowadzonej zgodnie z zasadami ochrony środowiska naturalnego oraz różnych przedsięwzięć pozytywnie wpływających na różnorodność biologiczną i zachowanie tradycyjnego krajobrazu terenów wiejskich, w wypadku Polski będącego często wizytówką kraju.

Wszystkie działania służące osiągnięciu tych celów zostały wydzielone w PROW 2007–2013 i nazwane „Programem rolnośrodowiskowym”. Jego realizację przewidziano 2,3 mld euro. Z tych środ-

ków korzysta w Polsce ponad 100 tys. rolników, którym Agencja wypłaciła już z tego tytułu ponad 2,5 mld zł.

Dopłaty mają zrekompensować rolnikom utratę wyższych dochodów, które osiągnięliby korzystając intensywnie z nawozów sztucznych i środków ochrony roślin czy też straty z powodu nie-meliorowania okresowo podtapianych użytków rolnych. O te dopłaty mogą starać się rolnicy użytkując ekstensywnie łąki i pastwiska oraz ci, którzy zdecydują się na prowadzenie gospodarstwa metodami ekologicznymi.

Coraz więcej rolników decyduje się także na chów i hodowlę tradycyjnych rodzimych ras zwierząt gospodarskich, takich jak: koniki polskie, bydło rasy polskiej-czerwonej czy kury zielononóżki i świnie rasy złotnickiej lub puławskiej. Pieniądze z

PROW 2007–2013 wspomagają też utrzymanie upraw tradycyjnych polskich roślin, np. pszenicy płaskurki, prosa, tradycyjnych odmian jabłoni takich jak ananas bierzenicki, reneta karmelicka oraz grusza noszących nazwy: bera boska, paryżanka, a także śliw – np. węgierki łowickie.

Rolnicy, którzy chcą skorzystać ze wsparcia z Programu rolnośrodowiskowego, muszą przedstawić Plan działalności rolnośrodowiskowej, przygotowany przez uprawnionego do tego doradcę. Przystępując do Programu rolnośrodowiskowego deklarują, że w całym gospodarstwie przez 5 lat będą wypełniać przyjęte zobowiązania i postępowali zgodnie z Zasadami Dobréj Praktyki Rolniczej.

DKS ARiMR

Co wiemy o samorządzie rolniczym...?

W Publicznej Szkole Podstawowej w Borze Zajacińskim, województwo śląskie, 2 czerwca odbył się finał „Konkursu wiedzy o Izbach Rolniczych, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz innych instytucjach działających na rzecz rolnictwa” zorganizowanego przez Śląską Izbę Rolniczą oraz ŚOR ARiMR w Częstochowie. Celem konkursu, było upowszechnienie wiedzy o samo-

rządzie rolniczym, ARiMR oraz pracy tych instytucji. Pierwsze miejsce w Konkursie zajęła uczennica klasy IV – **Aleksandra Kopacz** z Brzezin, drugie – **Aleksandra Wieczorek** z Kamińska, a trzecie miejsce przypadło **Paulinie Janik** z Brzezin, czwarte **Izabeli Krawczyk** z Brzezin. Zwycięzcy otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez organizatorów.

ŚIR

KRIR z myślą o dzieciach rolników

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych w tym roku organizuje letni wypoczynek dla 600 dzieci, których rodzice ubezpieczeni są w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Kolonie dofinansowane przez Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników odbywać się będą w atrakcyjnych miejscowościach wypoczynkowych. Ich uczestnicy zostaną wytypowani przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.

Dofinansowanie ze środków FSU-SR skierowane jest do dzieci rolników w wieku szkolnym, których przynajmniej jedno z rodziców uprawnione jest do świadczeń z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z terenów powodziowych oraz pochodzących z rodzin wielodzietnych, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

WOP

PIR wnioskuje

Dopłaty z tytułu zużytego materiału siewnego

Podlaska Izba Rolnicza wnioskuje do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o ujęcie w 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 marca 2007 roku (Dz.U.07.46.300) w sprawie wykazu gatunków roślin uprawnych, do których materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany przysługuje dopłata z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany, kukurydzy i traw.

– W ostatnich latach obserwuje się, szczególnie na terenie naszego województwa, znaczący wzrost udziału w strukturze zasiewów kukurydzy oraz mieszanek traw, co potwierdzają dane Głównego Urzędu Statystycznego. Ma to związek z intensywnie rozwijającą się produkcją zwierzęcą i rosnącym zapotrzebowaniem na paszę. Nie ulega także wątpliwości, że w

przypadku obu wymienionych gatunków roślin, a szczególnie w przypadku kukurydzy bardzo duże znaczenie mająkość użytego materiału siewnego, stąd też większość rolników zakupuje do siewu materiał elitarny lub kwalifikowany. Nie widzimy więc argumentu, który przemawiałby za wyłączeniem kukurydzy i traw uprawnych z dopłaty – mówi **Tomasz Gietek**, prezes Podlaskiej Izby Rolniczej.

Ponadto, jak podkreślają działacze PIR, wniosek ten podyktowany jest silną presją ze strony rolników, szczególnie producentów mleka, którzy na wielu spotkaniach postulują o wyłączenie wymienionych wyżej gatunków roślin do grupy roślin, do których przysługuje dopłata z tytułu zużytego do siewu materiału siewnego.

WOP

Izba Rolnicza w Opolu zaprasza

Trwają intensywne przygotowania do coroczej wystawy organizowanej przez Izbę Rolniczą w Opolu. Obecnie izba czeka na pozwolenia od najważniejszych służb zabezpieczających imprezę i wysyła zaproszenia do zainteresowanych hodowców i producentów rolnych.

VII wystawę zaplanowano jak zwykle na lipiec. Tym razem odbędzie się w dniach 10-11 lipca na terenach wystawowych przy ulicy Wrocławskiej 172 w Opolu – Bierkowicach. Jak zwykle zaprezentują się najlepsi hodowcy ras takich gatunków zwierząt domowych jak: trzoda chlewna, bydło, konie, zwierzęta futerkowe i ptaki (również ozdobne).

Odwiedzający wystawę będą mogli też obejrzeć nowoczesny sprzęt i wyposażenie dla rolnictwa, ogrodnictwa oraz szeroką gamę środków do produkcji rolnej, prezentowaną przez producentów i dealerów. Nie zabraknie również produktów regionalnych oraz wyrobów garmazeryjnych i mleczarskich.

IRO

Niecodzienną atrakcją dla miłośników wielkopolskiej kuchni był Festiwal Smaków zorganizowany w ramach Wielkopolskiego Święta Wsi.

Uczestnicy Święta mogli najeść się do syta przysmakami przyrządzoneymi według tradycyjnych przepisów. Do przygotowania podawanych potraw zużyto 250 bochenków chleba, 150 kg gziki, 700 kg pyrek, 250 kg pomidorów, 250 kg ogórków małosolnych, 220 kg cebuli, 25 kg szczypioru, 100 kg marchwi, 50 kg seleńia, 50 kg pietruszki, 20 kg szparaga,

Festiwal Smaków

gów, 50 kg pora, 100 kg papryki z kapustą na kwaśno, 100 kg młodej kapusty, 30 kg sera Lazur, 50 kg sera Turek, 350 kg kiełbasy domowej, 250 kg kaszanki, 100 kg karkówki i schabu, 1000 jajek, 40 litrów żuru, 50 kg grochu, 600 litrów wody mineralnej, 100 litrów napoju regionalnego „Końskie kopyto”, 300 kg ciasta drożdżowego, i moc innych przypraw.

WIR

**PIENIĄDZE Z UNII
SĄ DLA LUDZI**

KREDYT AGRO UNIA

ODZYSKAJ Z UNII EUROPEJSKIEJ DO 75% WYDATKÓW.

- Sfinansuj swoją inwestycję Kredytem Agro Unia.
- Uzyskaj wysoką dotację dzięki fachowemu doradztwu w zakresie unijnego wsparcia.

www.bgz.pl

Bank BGŻ
Pieniądze są dla ludzi

Starostwo Powiatowe w Sępólnie Krajeńskim działając w porozumieniu z gminami Więcbork, Sońsk i Sępólno Krajeńskie 26 czerwca 2008 roku zaprosiło wszystkie podmioty chętne do przystąpienia do tworzonej (LGD) Lokalnej Grupy Działania Nasza Krajna. W dniu 30 czerwca 2008 r. w Starostwie Powiatowym w Sępólnie Krajeńskim odbyło się zebranie założycielskie, na które przybyły 28 osób z terenu gmin: Sępólno Krajeńskie, Sońsk i Więcbork.

Zawiązane w tym dniu partnerstwo przybrało formę stowarzyszenia, w skład którego weszli reprezentanci trzech sektorów: społecznego (mieszkańcy, stowarzyszenia, sołectwa, koła gospodarki wiejskiej), publicznego (urzędnicy gminni i powiatowi) i gospodarczego (drobni przedsiębiorcy).

Celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, w tym między innymi:

LGD NASZA KRAJNA na tle mapy Europy Środkowej:

Na obszarze objętym LSR znajduje się 79 wsi oraz 2 miasta zamieszkane przez 34 552 osoby (stan na 31 grudnia 2006 r.). Powierzchnia obszaru objętego LSR wynosi 627,78 km².

- wspieranie i upowszechnianie działań na rzecz realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju opracowanej dla gmin: Sępólno Krajeńskie, Sońsk i Więcbork,
- aktywizowanie społeczności lokalnej wymienionych gmin i mobilizowanie jej do udziału w procesie rozwoju obszarów wiejskich,
- budowanie, rozwijanie i promowanie partnerstwa pomiędzy organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami i instytucjami sektora publicznego na obszarze wyżej wymienionych gmin,
- działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich z uwzględnieniem należytej ochrony oraz promocji środowiska natural-

Przedstawiciele Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie Nasza Krajna: Prezes Zbigniew Struwe i Skarbnik Władysław Szylking podczas podpisywania umowy o warunkach i sposobie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju – Gruczno, 3 lipca 2009

nego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych oraz równości szans,

- promocja obszarów wiejskich oraz gmin położonych na obszarze działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA,
- mobilizowanie społeczności lokalnej do wzięcia udziału w pro-

cesie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich położonych na obszarze Stowarzyszenia NASZA KRAJNA.

W dniu 3 lipca w Grucznie pomiędzy Samorządem Województwa a Stowarzyszeniem Nasza Krajna podpisana została umowa o warunkach

i sposobie realizacji lokalnej strategii rozwoju opiewająca na kwotę 5 113 696,00 złotych.

Potencjalni beneficjenci za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania mają możliwość składania wniosków o przyznanie pomocy w ramach czterech działań:

1. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
2. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
3. Odnowa i rozwój wsi
4. Małe Projekty

Dochodząca Rada Decyzyjna Stowarzyszenia Nasza Krajna oceniła wnioski o przyznanie pomocy w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy dla działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Pozytywną ocenę uzyskały 4 operacje na łączną kwotę 250 392,96 zł.

Kontakt:

**Lokalna Grupa Działania
Stowarzyszenie Nasza Krajna
Ul. T. Kościuszki 11 pok. 47
89-400 Sępólno Krajeńskie
Tel. 52/3881340
e-mail biuro@naszakrajna.org
Strona www.naszakrajna.org**

Rolnicy i myśliwi. Czy tego chcą, czy nie. W obecnym stanie prawnym wzajemna koegzystencja i współpraca jest lepszym rozwiązaniem niż spory i konflikty, które często kończą się w sądzie.

W swojej krótkiej historii izby rolnicze po 1996 r. nie mogą zanotować zbyt wielu spektakularnych sukcesów swojej działalności. To jednak, co zrobiły izby w ostatnich latach w celu nagłośnienia problemu szkód łowieckich, nonszalancji ze strony kół łowieckich w wypłatach odszkodowania, a przede wszystkim dokonując skutecznej zmiany rozporządzenia

Uważam, że zamiast sporów myśliwi i rolnicy muszą ze sobą współpracować. Chociażby dla tego, że w kołach łowieckich jest znaczna ilość rolników. Obydwie te grupy mają wpływ na kształtowanie naturalnego środowiska. Obydwie te grupy powinny współpracować w dokarmianiu zwierząt w trudnych okresach roku i powinny współpracować

Jesteśmy zdani na siebie

Rolnik ma prawo uprawiać na swoich gruntach to, co stanowi jego podstawę przychodów niezbędnych do prowadzenia gospodarstwa i utrzymania rodziny. Ma prawo korzystać z różnych mechanizmów chroniących jego produkcję (ubezpieczenia, odszkodowania, bezinteresowną pomoc instytucji współpracujących z rolnikiem). Ma prawo i obowiązek współpracować z myśliwymi w celu ograniczenia szkód spowodowanych przez zwierzę żyjące w stanie wolnym, np. udzielać zezwolenia na budowę urządzeń łowieckich: ambony, krzeselka.

Myśliwi mają prawo polować na terenach dzierżawionych realizując swoje pasje łowieckie, coraz mniej popularne i akceptowane przez wielu ludzi.

Przykładów bezpardonowej walki ekologów z myśliwymi można przytoczyć wiele. Przykładem sztandarowym jest walka ekologów angielskich o zaprzestanie polowania na lisę. Być może kandydat na Prezydenta RP straci 1 mln głosów tylko dlatego, że jest myślim. Rolników nie interesują motywy, dla których ktoś jest myślim. Interesuje obowiązek rzetelnej wyceny szkód spowodowanych w uprawach przez dzikie zwierzęta oraz terminowość wypłaty odszkodowań.

w zakresie szkód łowieckich, jest ewidentnym sukcesem.

Iłość interwencji ze strony izb w zakresie szacowania szkód, wypłaty odszkodowań, co roku lawinowo narasta. Głównym powodem oczywiście jest wzrost populacji dzików. Przyczyn tego zjawiska należy upatrywać w łagodnych zimach, powstaniu krzyżówek międzyrasowych oraz wzroście powierzchni uprawy kukurydzy. Rolnicy uświadamiają sobie, że mają prawo bezwzględnie egzekwować od kół łowieckich realnych i uczciwych odszkodowań.

Myśliwi, którzy stanowią znaczące lobby w państwie, w tym również w Parlamencie, nie pozostają dłużni rolnikom. W majowym „Łowcy polskim” w artykule o szkodach łowieckich, na podstawie wyjaśnień ministra rolnictwa stwierdzają, że rolnicy, którzy otrzymują odszkodowania z tytułu szkód łowieckich, nie mają prawa do dopłat obszarowych z powierzchni, za którą otrzymali odszkodowanie. Powołując się na dyrektywę UE, że dopłaty mogą być wypłacane tylko do gruntów, do których nie zachodzi wątpliwość, że są użytkowane zgodne z prawidłami agrotechniki. Wyjątek stanowią katastrofy naturalne, zaś w powołanej Dyrektywie nie mówi się nic na temat szkód.

w zakresie zwalczania kłusownictwa. Rolnicy najczęściej wiedzą, kto kłusuje z danej wsi. Myśliwi, jeżeli podejmują decyzję o strzelaniu, ten strzał powinien być śmiertelny. Kłusownik zakładając wnyki powoduje wielodniową męczarnię dla zwierząt. Widziałem sarny we wnykach (na dwu metrowej lince), która zanim padła z głodu wygryzła do golej ziemi krąg o średnicy 2 m. Widziałem wychudzoną lanię, która zanim została odstrzelona, chodziła przez długie miesiące z nogą obdartą do kości przez wnyki. Ktoś, kto chociaż raz słyszał płacz sarny we wnykach, powinien walczyć z kłusownikami każdymi metodami. Nasze ciche przyzwolenie na kłusownictwo często akceptowane i motywowane koniecznością ograniczenia szkód jest amoralne z punktu widzenia filozofii św. Franciszka i cywilizowanego świata.

Rola izby powinna polegać przede wszystkim na mediacji, osiąganiu kompromisów w sporach i inspirowaniu środowiska rolniczego i myśliwych do współpracy na wielu polach, przede wszystkim ochrony środowiska, popularyzacji flory i fauny obszarów, na których obydwie grupy funkcjonują.

**Henryk Dankowiakowski
MIR Kraków**

Nie tylko zła jakość

Na szereg nieprawidłowości, zarówno w zakresie cech organoleptycznych, parametrów fizykochemicznych, jak i poprawności znakowania wskazują wyniki kontroli jakości handlowej artykułów rolnospożywczych przeprowadzanych w 2009 roku przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolnospożywczych.

wania wybranych artykułów rolnospożywczych (herbaty i herbatki owocowych, koncentratów spożywczych, majonezów i sosów, olejów i tłuszczy roślinnych, fermentowanych napojów winiarskich, soków owocowych, napojów bezalkoholowych, kawy rozpuszczalnej) realizowane były w dwóch kwartałach. Pozostałe kontrole dotyczyły jakości handlowej przetworów zbożowych, win gronowych, napojów spirytusowych, mięsa i przetworów drobiowych, makaronu, przetworów owocowych i warzywnych, wyrobów cukierniczych, znakowania jaj oraz nawozów i działań związanych z certyfikacją chmielu i produktów chmielowych.

W wyniku kontroli jakości handlowej artykułów rolnospożywczych, przeprowadzonych na rynku krajowym w 2009 roku stwierdzono (wskaźniki te dotyczą 37 kontroli planowych, nie obejmuje danych z kontroli doraźnych):

● 14,8% skontrolowanych partii wyrobów posiadało jakość niezgodną z przepisami o jakości handlowej oraz z deklaracją producenta;

● 35,1% skontrolowanych partii artykułów rolnospożywczych było nieprawidłowo oznakowanych;

● 4,2% partii świeżych owoców i warzyw nie spełniało wymagań jakościowych określonych w standardach UE; 24,3% partii świeżych owoców i warzyw było niewłaściwie oznakowanych;

● 19,2% partii jaj nie spełniało wymagań w zakresie znakowania opakowań jednostkowych i transportowych.

● 2,0% partii nie odpowiadało określonym cechom organoleptycznym.

Mszą świętą w Kolegiacie św. Anny w Krakowie celebrowaną przez kardynała Franciszka Macharskiego rozpoczął się jubileusz 60-lecia Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie. Centralnym miejscem obchodów przebiegających pod patronatem ministra rolnictwa Marka Sawickiego, był Teatr im. Juliusza Słowackiego – miejsce ze wszech miar godne, by zaprezentować dorobek tej zasłużonej dla polskiego rolnictwa i hodowli placówki.

Institut powstał na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 30 kwietnia 1950 roku, niecały rok później decyzją Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego uchwalony został jego statut; już wówczas wchodzące w jego skład pięć gospodarstw doświadczalnych: w Mydlnikach, Krzeszowicach, Balicach, Polance Haller i Zatorze, obejmowały łącznie ponad 2360 ha. Pierwszym dyrektorem był rektor UJ prof. dr hab. **Teodor Marchlewski**. Związek Instytutu z wyższymi uczeliami Krakowa, głównie UJ i Akademią Rolniczą, obecnym Uniwersytetem Rolniczym, już na samym początku umocniły jego znaczenie w polskiej gospodarce i wytyczyły kierunki rozwoju.

Czasy, w jakich przyszło stawać IZ, skierowały niejako uwagę na rozwój tych dziedzin, które miały zaspokoić potrzeby wyniszcznego wojną kraju. Chodziło przede wszystkim o rozwój hodowli zwierzęcej, gdzie podstawowym zagad-

Jubileusz Instytutu Zootechniki w Balicach

zagrożonych wyginięciem rodzimych ras zwierząt gospodarskich i rozwoju paszownictwa.

Było się zatem czym pochwalić podczas jubileuszowych uroczystości, a te miały w istocie znakomitą oprawę. Licznie przybyli do Teatru im. Słowackiego goście z kraju i zagranicy oraz pracownicy dawni i obecni Instytutu mieli powody do dumy, co słusznio zauważał w swoim wystąpieniu dyrektor IZ PIB prof. dr hab. **Jędrzej Krupiński**, co podkreślał też w swoim słowie podsekretarz stanu w ministerstwie rolnictwa **Tadeusz Nalewajk** i w swoim liście odczytanym przez podsekretarza przekazał pracownikom IZ minister **Marek Sawicki**.

Obecny na uroczystości prezydent miasta Krakowa prof. dr hab. **Jacek Majchrowski** wręczył na ręce dyrektora Jędrzeja Krupińskiego honorowe odznaczenie „Honoris Gratia” za zasługi Instytutu dla Krakowa. Odznaczenie to otrzymało także pięciu zasłużonych pracowników Instytutu. Pamietano też o seniorach. Medale za długofaletny staż pracy otrzymały czterech pracowników, wciąż czynnych jeszcze w pracy zawodowej. Miłym akcentem uroczystości było wręczenie Instytutowi przez dyrektora Zakładu Systemu Jakości i Zarządzania dr. inż. **Andrzejego Świdnickiego** certyfikatu ISO.

Jubileuszowe spotkanie prowadziła b. Miss Polski **Ewa Wachowicz**, a uwieńczyły to spotkanie występy zespołu Art. Color Balet i zespołu ludowego z Cieszyna.

nieniem był brak białka, najważniejszego składnika pasz. Skupiono się wówczas na badaniach dotyczących: genetyki i hodowli zwierząt gospodarskich, paszownictwa i żywienia zwierząt gospodarskich, technologii, ekologii i ekonomiki produkcji zwierzęcej oraz jakości surowców pochodzenia zwierzęcego.

Współczesność dopisała nowy kierunek, zgodny z wymaganiami czasu, czyli biotechnologiczne metody produkcji zwierzęcej. Szczególnie ten ostatni kierunek

badań umocnił pozycję Instytutu w polskiej nauce i gospodarce. Badania z zakresu immunogenetyki rozpoczęto w Instytucie już w roku 1965. Badania nad rozrodem zwierząt doprowadziły w konsekwencji do badań transgenicznych. Już w roku 2003 urodziła się w Instytucie pierwsza jałówka genetycznie modyfikowana.

Dziś trwają badania nad zastosowaniem narządów zwierzęcych, głównie świń, w medycynie i farmacji. Okazuje się bowiem, że możliwa jest taka modyfikacja zwierzęcia (głównie świń), którego narządy (serce, nerki, wątroba, a także elementy chrzestnokostne i skóry) mogą służyć do transplantacji u człowieka. Mają podobną wielkość i wydolność fizjologiczną. Transgeniza zwierząt (zwierząt modyfikowanych genetycznie) może być także zastosowana jako model do badań mechanizmów powstawania różnych chorób u człowieka.

Znaczącą rolę odegrał Instytut w dziedzinie ochrony i zachowania

Wzmocnić ekonomiczną rolę rolników

Komitety Copa-Cogeca podczas nieformalnego posiedzenia ministrów rolnictwa Unii Europejskiej, które odbyło się niedawno w Hiszpanii wezwalały decydentów UE do ukierunkowania Wspólnej Polityki Rolnej, aby wzmocnić ekonomiczną rolę rolników w produkcji żywności.

Zdaniem Copa-Cogeca, aby sektor rolny mógł uczestniczyć w strategii Unii Europejskiej 2020, trzeba położyć większy nacisk w WPR na wzmocnienie roli produkcji ekonomicznej rolników, aby utrzymać miejsca pracy oraz witalność na obszarach wiejskich. W przeciwnym razie europejskie rolnictwo stanie się coraz bardziej skoncentrowane i intensywne, szerokie połacie ziemi zostaną opuszczone i wzrośnie bezrobocie. Trzeba też, jak zaznaczają przywódcy Copa-Cogeca wzmocnić siłę negocjacyjną rolników w łańcuchu żywnościowym. Może się to odbyć dzięki dużej koncentracji podaży poprzez organizacje producenckie, a szczególnie spółdzielnie.

Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe HETMAN Sp. Z o.o.

NIEODPŁATNY ODBIÓR I UTYLIZACJA PADŁYCH ZWIERZĄT *

UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

TELEFONY KONTAKTOWE CZYNNE CAŁĄ DOBĘ
DO NAS WSZĘDZIE BLISKO DZWOŃ - tel. 24 282 16 53, 56 683 25 62, kom. 662 041 241

PUNKTY DYSPOZYCYJNE

SPALARNIE ODDPADÓW ZWIERZĘCYCH OLSZÓWKA
87-400 GOLUB-DOBRYN
TEL. 56 683 25 62, KOM. 515 204 663

ZAKŁAD UTYLIZACJI FALBORZ
87-880 BRZEŚĆ KUJAWSKI
TEL. 54 252 13 87

ZAKŁAD POŚREDNI SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE
89-400 SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE
TEL. 52 388 22 28, KOM. 515 204 646

PUNKT DYSPOZYCYJNY FLORIANÓW
99-311 BEDLNO
TEL. 24 282 16 53, KOM. 662 041 241

ZAKŁAD POŚREDNI UNIN
08-400 GARWOLIN
TEL. 25 683 05 29, KOM. 515 204 645

PUNKT DYSPOZYCYJNY ANTONIEWO
89-310 ŁABISZYN
TEL. 52 384 44 43

BAZA ECHNICZNA - BEDLNO 24
99-311 BEDLNO
TEL/FAX. 24 282 15 53

ZAKŁAD POŚREDNI FRANCISZKOWO
09-300 ŻURMIN
TEL. 23 676 76 09

*- Przedsiębiorstwo działa zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego dotyczących pomocy publicznej na utylizację padłych zwierząt art. 16 rozporządzenia Komisji (WE) 1857/2006

- w zakresie prawa krajowego dofinansowanie kosztów utylizacji padłych zwierząt jest udzielone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009r. W sprawie niektórych zadań ARiMR (Dz. U. Nr. 22 poz. 121 z późn. zm.)

Działając z myślą o Polskim Rolnictwie oferujemy:

- Szybkie terminy odbiorów
- Wyspecjalizowane środki transportu zapewniające łatwy i szybki załadunek
- Pełny monitoring padłych przejuwaczy w zakresie badań na BSE
- Profesjonalną i wyspecjalizowaną kadrę, zapewniającą fachową obsługę

HETMAN Sp. z o.o., Florianów 24, 99-311 Bedlno, Tel./fax: 24 282 16 53, www.hetman.pl, email: hetman@hetman.pl

Do biomasy zaliczana jest ulegająca biodegradacji wszelka materia pochodzenia roślinnego bądź zwierzęcego. W wyniku dalszej obróbki biomasa może być przetwarzana na biopaliwa przybierające formy – stałą, ciekłą i gazową. W odróżnieniu od paliw kopalnych, takich jak węgiel kamienny i brunatny, gaz ziemny, paliwa jądrowe oraz ropopochodne, biomasa, jak i uzyskane z jej przetworzenia biopaliwa są nośnikami energii odnawialnej.

Należy zaznaczyć, iż biomasa jest jedynie czasowym magazinem energii słonecznej zakumulowanej przez rośliny w procesie fotosyntezy. W wieloletnich okresach czasu energia słoneczna magazynowana jest głównie w węglu kamiennym i ropie naftowej. W Polsce o biopaliwach mówi się najczęściej w kontekście biopaliw ciekłych uzyskanych w procesie przetworzenia biomasy, m.in. roślinnej, pozyskanej zarówno z roślin uprawnych, jak i innych roślin użytkowych (Fot.). Jest oczywiste, że tego rodzaju biopaliwa – biodiesel, bioetanol i biogaz – stanowią zarówno alternatywę, jak i substytut dla węgla- i ropyopochodnych oraz jądrowych paliw silnikowych.

Ze względu na warunki glebowo-klimatyczne i znajomość technologii uprawy i produkcji, gatunkami odpowiednimi do wykorzystania przemysłowego oraz do produkcji energii odnawialnej okazały się podstawowe gatunki zboż, kukurydza, ziemniaki, buraki cukrowe.

Za wykorzystaniem tradycyjnych gatunków rolniczych do celów energetycznych przemawia:

- 1) łatwość uprawy,
- 2) niskie koszty założenia plantacji, w porównaniu do wierzby i innych wieloletnich gatunków energetycznych,

Rośliny, glony i biopaliwa

- 3) wykorzystanie powszechnie dostępnego sprzętu do zbioru biomasy,
- 4) możliwość pełnego wykorzystania plonu.

Zboża i kukurydza, jako rośliny wielokierunkowego użytkowania wykorzystywane są głównie w celach konsumpcyjnych, paszowych, przetwórczych, przemysłowych, a ostatnio także w celach energetycznych. Do produkcji biopaliwa może być wykorzystywane zarówno ziarno, jak i całe rośliny, tj.:

- ziarno, podstawowy surowiec do produkcji (bio-)etanolu I generacji,
- słoma, biopaliwo stałe [brykietty i granulat opałowy (pelety)] oraz płynne II generacji.

Ogólnie oceniąc, stosunek plonu słomy do plonu ziarna u odmian karłowatych wynosi ok. 1:1, u odmian długosłomowych stosunek ten sięga 3:1.

Użycie zboż, a także roślin o typie fotosyntezy C4, w której pierwszym trwałym produktem wiązania CO₂ są związki czterowęglowe (kukurydza, buraki cukrowe) powinno być lepiej egzekwowane poprzez system inspekcji i sankcji finansowych. Parlament Europejski podał ocenie i zatwierdził wspólnotowy plan działań dotyczący dobrostanu zwierząt na lata 2006–2010.

Posłowie uważają, że wysoki poziom dobrostanu zwierząt na etapie od chowu do uboju może wpływać pozytywnie na bezpieczeństwo i jakość produktów z korzyścią dla wszystkich konsumentów.

Rezolucja, której projekt przygotowała **Marit Paulsen** (ALDE, SE) poddaje ocenie plan działań Komisji Europejskiej dotyczący dobrostanu zwierząt na lata 2006–2010 i wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie europejskich przepisów w dziedzinie dobrostanu zwierząt. Powinny one przyczynić się do ogólnego zrozumienia pojęcia dobrostanu zwierząt, kosztów z nim związanych oraz mających zastosowanie podstawowych warunków. Wniosek powinien zostać przedłożony nie później niż w 2014 roku w oparciu o ocenę skutków i po prze-

rydza, trzcinnik olbrzymi i inne) na cele alternatywne, w tym biopaliwa.

Unia Europejska zakłada osiągnięcie do roku 2020, 20% udziału paliw alternatywnych. Takim paliwem także mogłyby być zboża – gdzie za kryterium przydatności odmiany byłaby przyjęta wielkość plonu suchej masy i wartość energetyczna zboża.

Krajowe i zagraniczne dane wskazują, że podstawowe rośliny uprawne, opanowanej przez rolnika technologii produkcji, jakimi są: zboża,

lelemnniejsza emisja CO₂ do atmosfery.

Za **biopaliwa II generacji** uznane są paliwa produkowane z biomasy odcelulozowej. Prace badawcze ukierunkowywane są na opracowanie technologii produkcji:

- 1) bioetanolu z celulozy (słoma, drewno, etc.) – biokomponentu do benzyny ropopochodnej o jakości bioetanolu produkowanego z buraków cukrowych, ziarna zboż, etc.,
- 2) biodiesela II generacji nie ustępują-

ty), wysokoprężnych i benzynowych (wadą zbyt niska liczba oktanowa).

Niewątpliwą zaletą produkcji **oleju napędowego II generacji** jest możliwość gazyfikacji jakiejkolwiek materii organicznej w zamian dającą wysoką jakość biodiesel o niskiej emisji CO₂, którego spalanie uwalnia do atmosfery tyle CO₂ ile roślina związała podczas fotosyntezy.

Paliwo z glonów jako biopaliwo III generacji. Przyznaje się, że produkcja biomasy na biopaliwa (wodór, węglowodór) z glonów jest najbardziej wydajna. W optymalnych, sztucznie polepszonych warunkach, w naturalnym oświetleniu, fotosyntezą glonów przewyższa 30-krotnie wydajność najbardziej fotosyntetycznie efektywnych roślin rolniczych. Niemniej produkcja glonów w zamkniętych warunkach jest dość kosztowna i trudna technicznie. Produkcja biomasy z glonów w specjalnych fotobioreaktorach jest wykorzystywana do sekwestracji CO₂. W znaczeniu technicznym sekwestracja rozmiana jest jako zespół czynności mających na celu wychwytcie, transport oraz unieszkodliwienie lub trwałe zdeponowanie i odizolowanie dwutlenku węgla od biosfery.

Znane są metody wykorzystania do tych celów terenów pustynnych. Wzbogacana w CO₂ woda przepływa w foliowych zbiornikach, które eliminują jej parowanie. Półproduktem glonowej hodowli jest białko i O₂. Departament Energii USA oszczędzał, że do pokrycia obecnego zapotrzebowania USA na paliwa wystarczy uprawa glonów na biopaliwo na powierzchni ok. 39 000 km². Paliwo glonowe uznawane jest za **biopaliwo III generacji**.

**Prof. dr hab. Edward Arseniuk
Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Radzików**

Na forum Parlamentu Europejskiego

Dobrostan zwierząt

prowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami.

Towary importowane powinny spełniać wymogi UE

Obecne przepisy w dziedzinie dobrostanu zwierząt powinny wprowadzać wspólny podstawowy poziom dobrostanu zwierząt w Unii Europejskiej, który jest warunkiem wstępny, niezbędnym do zapewnienia wolnej i sprawiedliwej konkurencji na rynku wewnętrznym zarówno dla produktów wspólnotowych, jak i importowanych.

Posłowie podkreślają, że należy najpierw zadbać o prawidłowe stosowanie przepisów już istniejących i tytułem przykładu wskazujących na zakaz stosowania systemów pozbawionych klatek z gniazdami dla kur, przepisy dotyczące świń, przepisy dotyczące transportu zwierząt oraz hodowli gęsi i kaczek. Budżet Unii Europejskiej powinien obejmować środki, które w razie konieczności będą wspierać producentów oraz przeciwdziałać utracie konkurencyjności wskutek wprowadzenia nowych i zmiennych norm dobrostanu zwierząt.

Towary importowane powinny spełniać te same wymogi w zakresie dobrostanu zwierząt, których muszą przestrzegać podmioty europejskie.

Problem odporności zwierząt na antybiotyki

Przyjmuje z zadowoleniem ograniczenie stosowania w państwach członkowskich antybiotyków w przypadku zwierząt, odkąd użycie ich jako stymulatorów wzrostu zostało zakazane w UE. Posłowie oczekują jednak, że Komisja i państwa członkowskie rozwiążą w odpowiedzialny sposób rosnący problem odporności zwierząt na antybiotyki. Parlament wzywa Komisję do gromadzenia i analizowania danych dotyczących użycia środków leczniczych przeznaczonych dla zwierząt, w tym antybiotyków, aby zapewnić skuteczne korzystanie z tego rodzaju środków.

Europejska sieć dobrostanu zwierząt

Parlament opowiada się za utworzeniem w ramach istniejących instytucji Wspólnoty lub państw członkowskich europejskiej sieci dobrostanu zwierząt, jak zapowiadano w komunikacie Komisji z 28 października 2009 r. Wykorzystując już istniejące struktury współpraca taka powinna służyć m.in. wymianie najlepszych praktyk oraz koordynacji europejskiego systemu testowania nowych technik.

Źródło: Parlament Europejski

Uprawa bioróżnorodności

Komityty Copa-Cogeca, 1 czerwca opublikowały broszurę „Uprawa bioróżnorodności” mówiącą o pozytywnym wpływie rolnictwa na bioróżnorodność oraz o sposobach na poczynienie dalszych postępów w tej dziedzinie. Opisano w niej ponad 35 przykładów na zaangażowanie rolników w hamowanie utraty bioróżnorodności.

Niedawne reformy zawierają znaczące ulepszenie dotyczące włączenia bioróżnorodności do Wspólnej Polityki Rolnej. Rolnicy hamują utratę bioróżnorodności. Sukcesy osiągane są dzięki dobrowolności i umowom dotyczącym ochrony środowiska oraz instrumentom rolnośrodowiskowym w ramach unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich – mówi **Pekka Pesonen**, sekretarz generalny Copa-Cogeca. – Tam, gdzie rolnictwo dostosowuje się do celów ochrony bioróżnorodności, należy traktować je jako działalność biznesową i odpowiednio wynagradzać.

Bez odpowiedniego wsparcia nie byłoby możliwe utrzymanie na odpowiednim poziomie ochrony przyrody wielu cennych obszarów rolniczych.

Dlatego też, zdaniem Copa-Cogeca, w ramach WPR należy zaplanować tak finansowanie, aby rolnicy mogli otrzymać pieniądze na szkolenia i doradztwo w celu zwiększenia wiedzy ekologicznej i umożliwienia im dostarczania usług ekosystemowych. Innowacje techniczne, zarówno w dziedzinie zarządzania, jak i maszyn, mogą bowiem przyczynić się do lepszej ochrony bioróżnorodności przy jednoczesnym utrzymaniu konkurencyjności unijnego sektora rolnictwa.

Jak podkreślają unijni przywódcy rolników, należy również chronić starsze rasy zwierząt gospodarskich i tradycyjne odmiany roślin, ponieważ są one nieodłączną częścią bioróżnorodności i pomagają chronić cenne siedliska.

Gospodarstwa agroturystyczne czekają

Uroki Ziemi Gorlickiej

Ziemia Gorlicka jest wyjątkowo urokliwa. Łagodność stoków Beskidu Niskiego, zwanego Beskidem Zielonym, wspaniałe lasy bogate w zwierzynę, o każdej porze roku zachęcają do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej, narciarskiej czy konnej. Sprzyja temu poszerzana ciągle baza turystyczna – takie uzdrowiska jak Wysowa-Zdrój i Wapienne czy też Stadnina Koni Huculskich w Gładyszowie...

Agroturystyka to duża szansa dla wielu rodzin powiatu gorlickiego, czego dowodem jest blisko 100 istniejących i coraz lepiej prosperujących gospodarstw. Przyczynia się do rozwoju gospodarstw rolnych oraz miejscowościowej infrastruktury, aktywizuje miejscowy rynek pracy, zatrzymuje ludzi młodych w gospodarstwach rolnych. Jednocześnie pozwala na zachowanie rodzinnych gospodarstw rolnych, pomaga chronić wiejski styl życia i kultywować tradycje wsi. Pierwszym rolnikiem, który zajął się agroturystyką w Gminie Łużna, jest Grzegorz Zięba. Gospodarstwo agroturystyczne położone jest w pobliżu „Szlaku architektury drewiannej” i „Szlaku cmentarzy z I wojny światowej”. Gospodarz proponuje wypoczynek w przytulnej beskidzkiej chacie pod lasem. Wystarczy wyjść z domu, aby znaleźć się wśród pagórków, pastwisk i lasów. Jest to idealne miejsce dla wielbicieli leśnych wędrówek w poszukiwaniu jagód, malin i grzybów. Oferuje noclegi w dwupokojowych izbach, każda z wła-

sną łazienką, salę kominkową, jadalnię. Istnieje możliwość przygotowywania posiłków we właściwym zakresie – udostępnia tradycyjne pomieszczenie kuchenne (piec z blachą do gotowania) i nowocześnie wyposażoną kuchenkę.

Naszą chatę wyróżnia specyficzny klimat – dom zbudowany jest według starych metod z drewnianych bali, wystrój nawiązuje do wielowiekowej chłopskiej tradycji. Serwujemy dania oparte na zdrowych, ekologicznych produktach z naszego gospodarstwa – pieczony swojski chleb, wyrobyione masło i ser.

swojskiemięsoiwędliny, zdrowe świeże owoce z sadu i lasu, własne warzywa. Tutaj można poczuć ciepło prawdziwego pieca i upiec na blasze nasze regionalne przysmaki: prozioki i ziemniaczane placuszki z surowych ziemniaków – zachęca do odwiedzin właściciel.

Bliskość lasu gwarantuje kontakt z przyrodą i niezapomniane wycieczki. Latem można wypożyczyć rowery, a zimą - narty. Gospodarz proponuje również przejażdżki konne po okolicy. Jest także możliwość jazdy konnej w siodle dla dzieci i dorosłych. Udział w pracach gospodarskich: w zależności od pory roku: żniwa, sianokosy, wykopki, wypiek chleba i kołaczy, dojenie krów, wyrób masła i sera, karmienie zwierząt – świnek, kóz, krów, baranów, koni. Atrakcją jest spanie w stodole na sianie.

Gospodarstwo w 2008 roku zdobyło II miejsce w konkursie „Wypoczynek z naturą na Ziemi Gorlickiej” oraz uczestniczyło w programie „Podnoszenie jakości usług agroturystycznych w Małopolsce” otrzymując kategorię dwa słońce.

**Adres gospodarstwa:
Łużna 323
38-322 Łużna
tel. 18 / 354 34 96
kom. 692 42 96 57**

Pobyt na Ziemi Gorlickiej dostarczy niezapomnianych wrażeń zarówno zwolennikom turystyki aktywnej, jak i szukającym spokoju, ciszy i odprężenia.

Lucyna Chęcińska
MIR

Rok założenia 1990
20 lat działalności

SILOSY ZBOŻOWE

Z AKTYWNĄ WENTYLACJĄ

20 lat w służbie rolnictwa

www.bin.agro.pl
bin@bin.net.pl

INFORMACJE I ZAMÓWIENIA także telefonicznie:

- * „BIN” Sp. z o.o. 87-700 Aleksandrów Kuj., ul. Narutowicza 12, tel. 54 282 08 00-03
- * P.O.R. „KONSIL”, 89-121 Słesin K. Nakla, ul. Nakieńska 10, tel. 52 385 78 59, 52 385 71 56, fax 52 385 71 55
- * „KONSIL” Filia Mazurska, 11-520 Ryn, ul. Partyzantów 16, (Firma Z.U.M) tel. 87 421 82 80
- * „KONSIL” Filia Poznańska „TAD-OPAL”, 64-330 Opatowica, Stelinko, ul. Parkowa 2A, tel./fax 61 447 60 60
- * „KONSIL” Filia Warmińska, 82-335 Gronowo Elbląskie, Oleśno 12, tel. kom. 506 187 058
- * AGRO-INSTAL” 08-500 Ryki, Bazarów Nowy 75, woj. lubelskie, tel. 86 865 45 12, tel. kom. 694 803 638
- * „ELEVATOR” 07-716 Orły, Załabrowie 7/1A, woj. podkarpackie, tel. 16 671 25 14, tel. kom. 602 865 171
- * P.H.U.O.R. „TECH-MAG” 48-300 Nysa, ul. Grockowska 7, woj. opolskie, tel./fax 77 435 55 00, tel. kom. 605 07 47 33
- * AGRO-KOMPLEKS” 83-200 Starogard Gdańsk, ul. Zielenia 29, tel./fax 58 562 23 29, 561 01 77, tel. kom. 603 741 922
- * P.O.M. Spółka z o.o., ul. Tyttonowa 4, 16-300 Augustów, tel. 87 643 34 76, fax 87 643 34 78
- * PRONAR Sp. z o.o. fabryczne punkty sprzedaży:
- Jaszczoły 44, 17-315 Grodzisk, tel. kom. 501 896 472, 501 896 470
- Wasilków k. Białegostku (woj. podlaskie) ul. Ks. W. Raciborskiego 1, tel. kom. 501 445 774, 501 544 012
- Koszarówka 38, 19-203 Grajewo, tel. kom. 509 777 554
- * AMAROL Andrzej Makarewicz, 12-250 Orzysz, ul. Wierbińska (dz.411/46), tel. 662 840 503

Firma z województwa kujawsko - pomorskiego

OFERUJEMY TEŻ URZĄDZENIA transportowe:

- wybieraki ziarna z silosów
- przenośniki ślimakowe
- przenośniki pneumatyczne dosuszącze:
- wentylatory do wietrzenia zboż w silosach
- nagrzewnice elektryczne powietrza paszowe:
- śrutowniki bijakowe ssąco-tłoczące 1200 kg/h
- mieszalniki paszowe poj. 1000 kg
- pojemniki paszowe 1600 l
- dozowniki wagowe pod mieszalniki oraz: przenośniki paszowe, węże, rozdzielnice i inne

The poster features a green background with several white Polaroid-style photos showing farm scenes: cows in a barn, a person with a cow, a sheep being sheared, a dish of food, people at a stall, and a small wooden house. In the top left corner, there are three gold medals with blue and red ribbons. The top right contains text about the event's patronage and logos for the Ministry of Agriculture and Rural Development, the voivod, the county, and the city. The main title 'XII WOJEWÓDZKA WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANYCH' is in large white and red letters. Below it, the subtitle 'Targi Rolne W SERCU POLSKI' is in yellow. The bottom section has a red banner with the date '3 - 4.07.2010' and the location 'BRATOSZEWICE' in large green letters.

„Stuletnie jaja”

Nowoczesność dociera także do kuchni w Chinach. W Pekinie i wielu innych chińskich miastach, podobnie jak w pozostałych metropolach świata, można się już żywić w barach szybkiej obsługi z sieci McDonald's. Wśród młodzieży cieszą się one wielkim powodzeniem. Jednak większość obywateli korzysta z tradycyjnej kuchni chińskiej słynącej zarówno z pysznych dań, takich jak kaczka po pekińsku czy pierożki won-ton, jak i z egzotycznych i trudnych do zaakceptowania smaków. Sztandarowymi daniami z tej drugiej kategorii są pijawki w cukrze oraz zupa z jaskółczych gniazd. Natomiast w odróżnieniu od wyżej wymienionych, drogich i rzadkich frykasów, „stuletnie” jaja są popularnym danem tradycyjnej kuchni chińskiej, często

goszczącym na talerzach zarówno mieszkańców wiejskich, jak i wielkich miast. Tak naprawdę są to w specyficzny sposób zakonserwowane kacze jaja na twardo, przechowywane zwykle od kilku tygodni do kilku miesięcy.

Dla odważnych gospodyń wiejskich cytuje przepis na przygotowanie polskiej wersji stuletnich jaj, podany w internecie przez Margaret65 z Kielc:

Jaja „stuletnie”

Składniki: 10 jajek, 2 łyżki czarnej liściastej herbaty, łyżeczka mielonego czarnego pieprzu, 1 łyżeczka anyżu, 2 kostki maggi (eventualnie 1–3 łyżki sosu sojowego lub przyprawy maggi w płynie), ziele angielskie, kilka ziaren kolendry.

Sposób przygotowania: Jajka zalać zimną wodą, doprowadzić do wrzenia i gotować 15 minut. Trzonkiem noża lekko nadłuc skorupki, ale ich nie obierać. Do

wody dodać przyprawy i jajka w skorupach, tak – aby woda przykrywała jajka i gotować na małym ogniu przez godzinę. Następnie pozostawić jajka w roztworze na co najmniej 8 godzin, a najlepiej na całą noc. Obrać, pokroić na ćwiartki i podawać przybrane zieleniną.

Ponoć tak przygotowane jaja fajnie wyglądają i ostro smakują, jako zakąski. Redakcja nie bierze jednak odpowiedzialności za ostateczny efekt tego eksperymentu, a osobom o słabych nerwach zaleca pozostanie przy tradycyjnych jajkach w majonezie. I w przywoitych ilościach (poniżej kopy...)

Małgorzata Jędryczka

kierownik Pracowni Genetyki Odporności Instytutu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu

**40 LAT DOŚWIADCZENIA
W CAŁEJ EUROPIE**

**ZBIORNIKI ŻELBETOWE
DLA BIOGAZOWNI,
ZBIORNIKI DLA
OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW,
ZBIORNIKI I SILOSY
NA WSZELKIE MATERIAŁY
PŁYNNE I SYPKIE.**

**ul. Budowlana 17
41-100 Siemianowice Śl.
Tel.: (0048) 32/203-08-02
Fax: (0048) 32/203-92-22
WSPÓŁPRACUJEMY Z UZNANYM
FIRMAMI OD TECHNOLOGII BIOGAZU!
www.wolfsystem.com**

Obudź życie, które drzemie pod stopami!

PRP SOL jest granulowanym kompleksem specyficznych związków mineralnych aktywujących kluczowe funkcje biologiczne gleby, opracowanym przez PRP Technologies zgodnie z koncepcją MIP. Wskutek swojego oddziaływania rewitalizującego stymuluje aktywność gleby zwiększa jej żywość, przez co stwarza korzystne warunki dla produkcji roślinnej. Konsekwentnie stosowany, z sezonu na sezon zwiększa poziom i jakość plonów, z poszanowaniem zasobów naturalnych. PRP SOL i jego wyniki badawcze są chronione patentem.

*Mineral Inducer Process

Zmiany aktywności enzymatycznej gleby pod wpływem PRP SOL

Analiza	Zmiana aktywności enzymatycznej (%)
Posfataza zasadowa	291.3%
α-glukozidaza	436.8%
β-katalaza	261.5%
β-glukozidaza	147.7%

PRPSOL

www.prp-technologies.eu **PRP**
TECHNOLOGIES

VALTRA
Power Partner

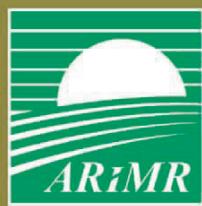
Przetestuj Versu. Doznaj nowych wrażeń.

AGCO Sp. z o.o.
ul. Poznańska 5, 62-021 Paczkowo, tel. 61 662 90 50, fax 61 662 90 58
www.valtra.pl

O szczegółach pytaj dealera w swoim rejonie zamieszkania:
AGRARADA, Brzezimierz, Tel. 71 39 22 194; Agripel, Pelplin, Tel. 58 536 16 61; Agrolmet, Gniewkowo, Tel. 52 355 80 62; Agromta Olsztyński, Olsztyń, Tel. 89 537 53 00; Agronom, Jasionka, Tel. 355 14 22; Agropas, Włoszczowa, Tel. 41 394 24 54, 608 693 578; Agro-Jurek, Sulechów, Tel. 12 387 00 90, 515 101 311; ANDERWALD, Kadłub, Tel. 77 463 37 70; BM Danex, Rogoźnica Wielkie, Tel. 86 279 15 65; Diesel Motor, Złotów, Tel. 67 263 32 92; EXPORT-IMPORT Halina Kania, Walcz, Tel. 67 250 07 30; MIHG, Pyrzycy, Tel. 91 570 38 04; MT Agro, Stara Dąbrowa, Tel. 59 811 34 20; Progress-Chem, Zamość, Tel. 84 627 12 77, 603 090 886; ROL-BUD, Głuchów, Tel. 603 333 777; ROL-MAX, Chojęcin Szum, Tel. 603 221 131; ROL-MECH, Dubicze Osocze, Tel. 85 686 44 63

AGCO Sp. z o.o. rozbudowuje sieć sprzedaży VALTRY w Polsce. Zapraszamy do współpracy!

AGCO Your Agriculture Company
Valtra jest marką o światowym zasięgu, należącą do AGCO.

ARiMR prosi rolników o przestrzeganie „norm i wymogów wzajemnej zgodności”

Produkty rolne wytwarzane w gospodarstwach muszą być zdrowe i bezpieczne. To powszechnie znana fundamentalna zasada, do której w Europie przykładana jest szczególna waga. Aby rolnicy mogli jej sprostać w całej Unii Europejskiej wprowadzone zostały normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wymogi podstawowe w zakresie zarządzania.

Określone w nich zostały zasady, dotyczące m. in. prowadzenia upraw rolnych, a także wymagania dotyczące stosowania i przechowywania środków ochrony roślin, nawozów czy substancji niebezpiecznych np. olejów napędowych, tak by nie doszło do skażenia środowiska naturalnego. Wymogi obejmują również obowiązek przestrzegania przepisów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Norm i wymogów muszą przestrzegać przez cały rok kalendarzowy wszyscy rolnicy, którzy składają wnioski o przyznanie dopłat bezpośrednich, gospodarują na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), a także ci, którzy realizują program rolnośrodowiskowy oraz otrzymują pomoc na zalesianie gruntów rolnych.

Kontrole w powyższym zakresie przeprowadza Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Inspekcja Weterynaryjna. W przypadku stwierdzenia przez kontrolerów nieprzestrzegania norm i wymogów na rolników będą nakładane sankcje finansowe.

Dlatego ARiMR prosi rolników, aby dołożyli wszelkich możliwych starań i przestrzegali norm i wymogów wzajemnej zgodności. Stosując się do zawartych tam zasad rolnicy mają gwarancję, że ich produkty rolne są zdrowe i bezpieczne.

WIĘCEJ INFORMACJI: pod bezpłatnym numerem infolinii **0-800-38-00-84** czynnej 7 dni w tygodniu w godz. 7 – 21; www.arimr.gov.pl oraz www.minrol.gov.pl; w Oddziałach Regionalnych i Biurach Powiatowych ARiMR.